

ARALIK AYI FİYAT GELİŞMELERİ

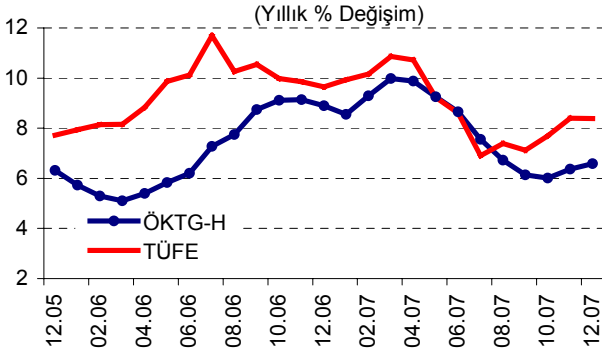
Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

4 Ocak 2008

ÖZET...

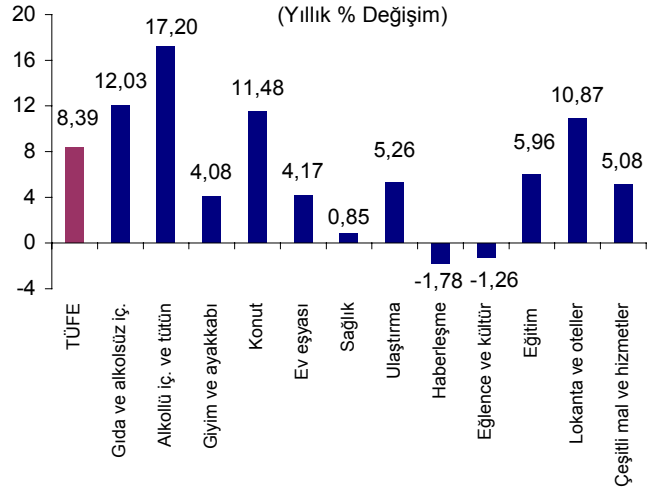
Aralık ayında tüketici fiyatları yüzde 0,22 oranında artmış ve 2007 yıl sonu enflasyonu yüzde 8,39 olmuştur. İşlenmiş gıda fiyatlarında yılın ikinci yarısından itibaren gözlenen yüksek artış eğilimi, kısmen yavaşlamakla birlikte Aralık ayında da sürmüştür. İşlenmiş gıda fiyatlarında kuraklığın gecikmeli etkisiyle devam eden yüksek artışlar özel kapsamlı TÜFE göstergelerini olumsuz etkilemeye devam etmektedir. Diğer yandan, kira ve ulaştırma hizmetlerindeki olumlu seyir ile birlikte hizmet grubu enflasyonu Aralık ayında tekrar gerileme eğilimi göstermiştir. Bazı mal ve hizmet kalemlerinin KDV oranlarında Ocak ayında yapılan indirimin etkileri yakından izlenecektir. Diğer taraftan, elektrik ve doğalgaz fiyatlarındaki artışlar enflasyonu olumsuz etkileyecek olsa da orta vadede enflasyondaki düşüşün devam edeceği tahmin edilmektedir.

...DEĞERLENDİRMELER...

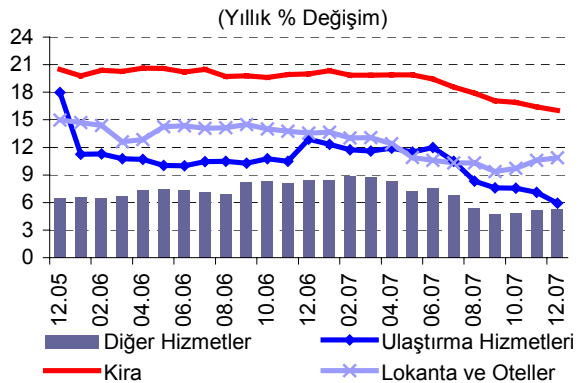
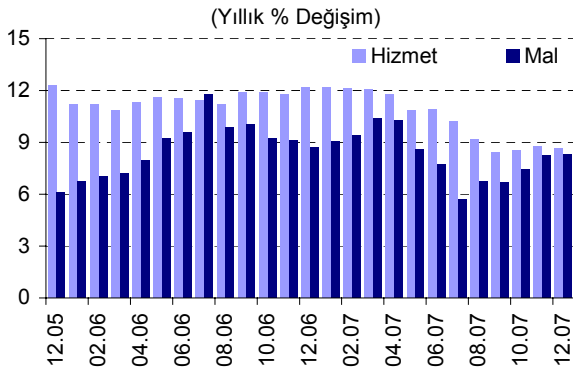

Yıllık tüketici enflasyonu Kasım ayındaki seviyesini koruyarak, 2007 yılını yüzde 8,39 ile tamamlamıştır. İşlenmiş gıda fiyatlarında süregelen yüksek oranlı artışlar özel kapsamlı göstergeleri olumsuz etkilemeye devam etmiştir. Bu nedenle enerji, işlenmemiş gıda ürünleri, alkollü içecekler ve tütün ürünleri ile altın hariç TÜFE göstergesinin (ÖKTG-H) yıllık artış oranındaki yükseliş bu ay da sürmüştür.

2007 yılında alkollü içecekler ve tütün ürünleri, gıda ve alkolsüz içecekler, konut ve lokanta-oteller gruplarındaki fiyat artışlarının ortalama enflasyonun oldukça üzerinde gerçekleştiği görülmektedir. Haberleşme, eğlence-kültür ve sağlık gruplarındaki fiyat gelişmeleri ise enflasyonu aşağı çekmiştir.

Aralık ayında mal grubu fiyatları yüzde 0,05, hizmet grubu fiyatları ise yüzde 0,70 oranında artmıştır. Yıllık enflasyon, işlenmiş gıda ve giyim fiyatlarındaki gelişmelerin etkisiyle mal grubunda yüzde 8,29'a yükselirken, hizmet grubunda yüzde 8,64'e gerilemiştir.

ARALIK AYI FİYAT GELİŞMELERİ

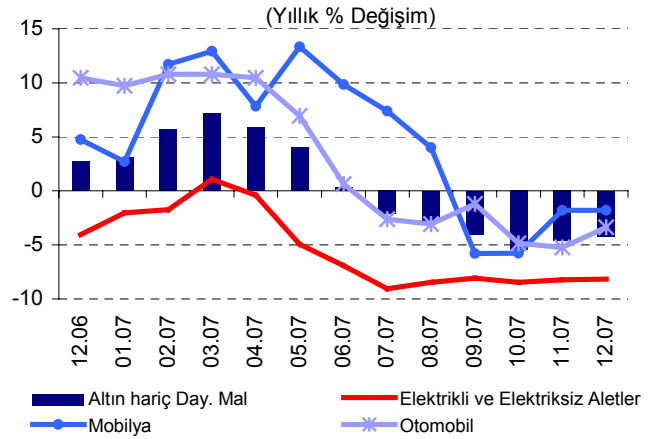
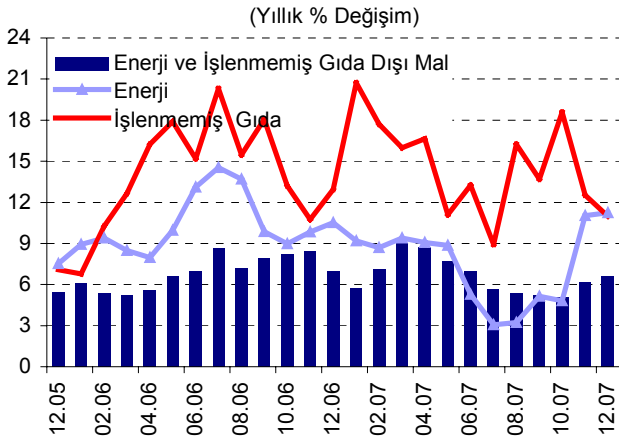
Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

4 Ocak 2008

Aralık ayı hizmet grubu fiyat artışında, haberleşme hizmetlerindeki cep telefonu görüşme ücretlerinin yanı sıra ev eşyaları bakım-onarım hizmetleri fiyatlarındaki yüksek artışlar etkili olmuştur. Diğer yandan, kira ve ulaştırma hizmetlerinde enflasyonun düşmeye devam etmesiyle hizmet fiyatlarındaki yıllık artış oranı gerilemiştir. Lokanta-oteller grubu yıllık artışı yükselmeye devam etse de, bu grubun aylık artış hızı son üç aya kıyasla önemli ölçüde yavaşlamıştır.

Aralık ayında enerji grubu fiyatları, konut grubuna yönelik enerji kalemindeki fiyat artışlarının etkisiyle yüzde 0,89 oranında artarken, bu grupta yıllık artış oranı yüzde 11,25'e ulaşmıştır. Ocak ayında, enerji grubunda yıllık enflasyon elektrik ve doğalgaz fiyat artışlarının etkisiyle belirgin oranda yükselecektir.

Enerji ve işlenmemiş gıda dışı mal fiyatlarının yıllık artış oranı, işlenmiş gıdadaki fiyat artışları ve giyim-ayakkabı grubundaki baz etkisi nedeniyle yüzde 6,60 oranına yükselmiştir. Giyim ve ayakkabı grubunda indirim oranı yüzde 1,25 ile 2006 yılının aynı dönemine kıyasla daha düşük bir oranda gerçekleşmiş, bu gelişmede ise büyük ölçüde 2006 yılında hava sıcaklıklarının mevsim normallerine kıyasla daha yüksek seyretmesinin etkisiyle indirimlerin daha yüksek olması belirleyici olmuştur. İlaç fiyatlarında Kasım ayında yapılan indirimin etkisi Aralık ayında da sürmüştür.

Dayanıklı mal grubu (altın hariç) fiyatları Aralık ayında yüzde 0,91 oranında gerileyerek azalış eğilimini sürdürmüştür. Mobilya grubu fiyatları Kasım ayındaki seviyesini korurken, otomobil ile elektrikli ve elektriksiz aletlerin fiyatları bir önceki aya kıyasla sırasıyla yüzde 1,59 ve 0,87 oranlarında azalış göstermiştir. Otomobil fiyatları son çeyrekte, elektrikli ve elektriksiz aletlerin fiyatları ise son üç çeyrekte kesintisiz bir yavaşlama eğilimi sergilemiştir. Bu doğrultuda, son yedi aylık dönemde dayanıklı mal grubu (altın hariç) fiyatları yüzde 4,63 oranında azalmıştır.

ARALIK AYI FİYAT GELİŞMELERİ

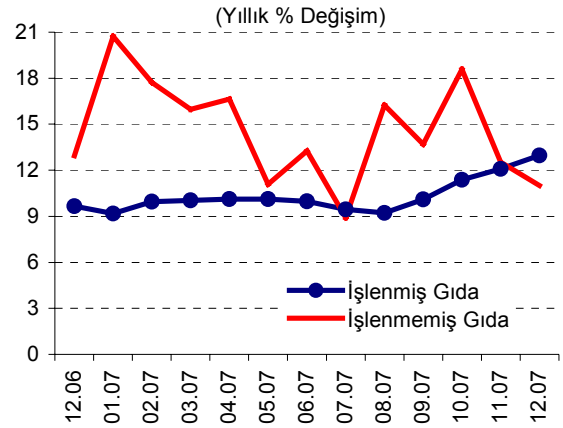
Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

4 Ocak 2008

	Aylık Yüzde Değişim		Yıllık Yüzde Değişim	
	Aralık 2007	Aralık 2006	Aralık 2007	Aralık 2006
TÜFE	0,22	0,23	8,39	9,65
1. Mallar	0,05	0,01	8,29	8,69
Enerji	0,89	0,69	11,25	10,52
İşlenmemiş Gıda	-0,64	0,72	10,99	12,94
Enerji ve İşlenmemiş Gıda Dışı Mallar	-0,01	-0,41	6,60	6,93
Dayanıklı Mallar	-1,04	-1,36	-3,34	6,61
Altın Hariç Dayanıklı Mallar	-0,91	-1,36	-4,21	2,78
Yarı Dayanıklı Mallar	0,15	-0,18	7,86	7,81
Dayanısız Mallar	0,23	0,47	11,69	9,82
2. Hizmetler	0,70	0,80	8,64	12,21
Kira	0,76	1,11	16,01	20,01
Lokanta ve Oteller	0,57	0,31	10,87	13,54
Ulaştırma Hizmetleri	1,16	2,28	5,93	12,89
Diğer Hizmetler	0,62	0,51	5,29	8,45

Kaynak: TÜİK, TCMB.

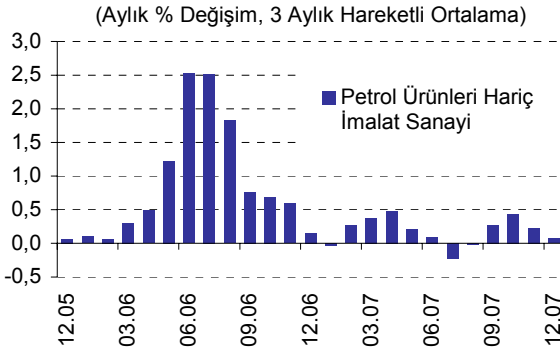
İşlenmemiş gıda fiyatları geçen aydaki kısmi düzeltme hareketini Aralık ayında da sürdürmüş ve yüzde 0,64 oranında azalmıştır. 2007 yılı genelinde dalgalı bir seyir izleyen işlenmemiş gıda ürünleri yıllık enflasyonu, son iki aydaki gelişmeler ile yüzde 10,99 seviyesine gerilemiştir. Diğer yandan olumsuz hava koşullarının etkisi, bakliyat fiyatlarında Aralık ayında da sürmüştü ve söz konusu ürün fiyatları yıllık artış oranı yüzde 20,54'e ulaşmıştır.

İşlenmiş gıda fiyatlarında, yılın ikinci yarısından itibaren gözlenen yüksek artış eğilimi, kısmen yavaşlamakla birlikte Aralık ayında da devam etmiştir. Grup fiyatlarının yılın ikinci yarısında yüzde 9,80 oranında artması, hava koşullarının olumsuz etkisini açıkça ortaya koymaktadır. Söz konusu dönemde özellikle ekmek ve tahıllar ile katı ve sıvı yağlar kalemlerinde oldukça yüksek fiyat artışları (sırasıyla yüzde 10,28 ile yüzde 18,78) görülmüştür.

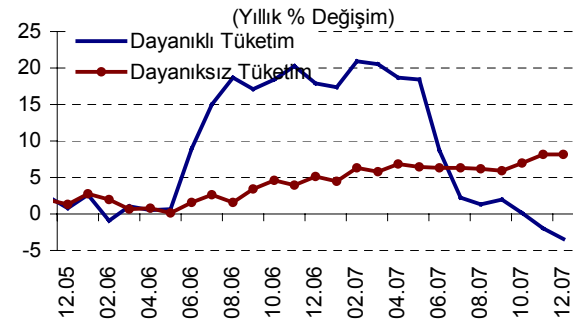
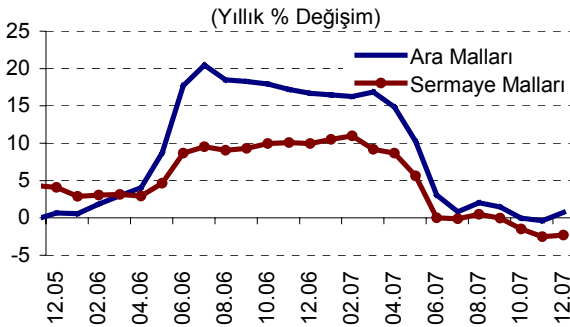
...ÜFE...

Aralık ayında üretici fiyatları yüzde 0,15 oranında artarken, yıllık ÜFE enflasyonu tarım fiyatlarındaki yüzde 15,70 düzeyindeki artışın etkisiyle yüzde 5,94'e yükselmiştir.

Aralık ayında imalat sanayi fiyatları belirgin bir değişim göstermemiştir. Rafine edilmiş petrol ürünleri fiyatları Aralık ayında yüzde 1,47 oranında azalırken, petrol ürünleri hariç imalat sanayi fiyatları yüzde 0,27 ile sınırlı bir oranda artmıştır. Bu artışta kimyasal maddeler, makine-teçhizat ve tekstil imalatı sektörlerindeki fiyat gelişmeleri belirleyici olurken, bu sektörler haricindeki alt kalemlerde olumlu bir seyir gözlenmiştir.

Üretici fiyat endeksi MIGS sınıflamasına göre incelendiğinde, Aralık ayında dayanıklı tüketim malları ve enerji fiyatları düşerken, diğer kalemlerin fiyatlarında artış gözlenmektedir. Dayanıklı tüketim malları fiyatlarındaki düşüşte mobilya ve kahverengi eşya fiyatlarındaki düşüşler belirleyici olurken, beyaz eşya fiyatlarındaki artışların bu kalemdeki düşüşü sınırladığı görülmektedir. Diğer taraftan, dayanıksız tüketim malları fiyatlarında görülen yükselişte tekstil ürünleri imalatı fiyatlarındaki artış belirleyici olmuştur. Dayanıksız tüketim malları yıllık fiyat artışının diğer kalemlere kıyasla daha yüksek olması temelde tarım fiyatlarındaki artıştan kaynaklanmaktadır.

MIGS Sınıflamasına Göre ÜFE Gelişmeleri

Aylık Yüzde Değişim

	Ara-06	Oca-07	Şub-07	Mar-07	Nis-07	May-07	Haz-07	Tem-07	Ağu-07	Eyl-07	Eki-07	Kas-07	Ara-07
Ara Malları Fiyatları	-0,57	-0,08	0,12	1,24	0,44	0,27	-0,13	-0,63	0,72	0,06	-1,13	-0,64	0,53
Sermaye Malları Fiyatları	0,53	1,11	0,34	-1,41	-0,25	-0,64	-0,93	-0,27	0,43	-0,22	-0,59	-0,64	0,75
Dayanıklı Tüketim Malları Fiyatları	-0,43	1,43	0,02	-0,48	-0,49	0,44	-0,46	-2,02	1,01	0,23	-0,02	-1,17	-1,90
Dayanıksız Tüketim Malları Fiyatları	0,13	0,03	1,82	-0,30	1,28	-0,38	0,20	0,13	0,13	2,13	1,88	0,84	0,14
Enerji Fiyatları	1,53	-3,82	0,64	6,04	2,12	-0,54	-1,36	1,84	2,68	-0,32	-2,94	6,68	-0,86

Kaynak: TÜİK, TCMB.

...TABLOLAR

Aralık Ayı TÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2007		2006	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
TÜFE	100	0,22	8,39	0,23	9,65
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	28,47	0,36	12,03	0,60	11,17
Alkollü İçecekler ve Tütün	5,06	0,01	17,20	0,01	5,06
Giyim ve Ayakkabı	7,86	-1,25	4,08	-2,00	1,91
Konut	16,62	0,97	11,48	0,71	14,04
Ev Eşyası	7,22	0,19	4,17	0,14	7,31
Sağlık	2,66	-0,67	0,85	0,02	7,93
Ulaştırma	11,60	-0,08	5,26	0,36	10,15
Haberleşme	4,41	1,46	-1,78	-0,14	1,34
Eğlence ve Kültür	3,16	-0,43	-1,26	1,20	8,25
Eğitim	2,15	-0,05	5,96	0,03	7,73
Lokanta ve Oteller	6,40	0,57	10,87	0,31	13,54
Çeşitli Mal ve Hizmetler	4,39	-0,60	5,08	-0,12	12,33

Kaynak: TÜİK

Aralık Ayı ÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2007		2006	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
ÜFE	100	0,15	5,94	-0,12	11,58
Tarım	18,17	0,52	15,70	-1,07	2,53
Sanayi	81,83	0,06	3,78	0,10	13,81
Madencilik	1,49	2,69	15,49	0,30	13,57
İmalat	74,49	0,07	4,27	0,06	12,33
Enerji	5,85	-0,92	-5,59	0,44	36,90

Kaynak: TÜİK

Bu rapor, fiyat istatistiklerinin Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanmasını izleyen iki iş günü içinde yayımlanmakta ve TCMB'nin bir önceki ayın enflasyon rakamlarına ilişkin ilk görüşlerini ifade etmekte olup, resmi fiyat istatistiklerinin açıklanması ile Para Politikası Kurulu toplantısı arasında geçen süre zarfında aylık enflasyon gelişmelerinin kamuoyu tarafından daha sağlıklı biçimde yorumlanmasına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.